

Я. М. Шебештян,
канд. філол. наук

УДК 811.161.2'373

Діалектика об'єктивного і суб'єктивного в ономастиці друкованого медіамовлення

У статті розглянуто деякі особливості діалектики об'єктивного і суб'єктивного в ономастиці медіамовлення у зв'язку з іншими філософськими категоріями й антиноміями мови.

Ключові слова: антиномія, діалектика, об'єктивне, суб'єктивне, онім, ономастика медіамовлення.

Важливість й універсальність філософських категорій об'єктивного і суб'єктивного, їх методологічну значущість для різних форм (наука, мистецтво, публіцистика тощо), в яких втілюються результати пізнання багатоманітного буття, засвідчує зокрема постійний інтерес мовознавців, журналістикознавців до питань, пов'язаних із роллю індивідуума як мовця. Чи не кожне фундаментальне дослідження в галузі гуманітарних наук орієнтоване на з'ясування кореляції того, що існує поза свідомістю й незалежно від неї, і протилежного – того, що стосується суб'єкта, властивого лише йому, особистісного, індивідуального. Так, безсумнівно актуальними у проблематиці журналістикознавчих розвідок (що добре ілюструють зокрема підручкові праці провідних у цій галузі науковців – В. Здорогеги та А. Москаленка [1; 2]) залишаються складні питання правдивості, неупередженості, відповідальності тощо, а ширше – соціальної ролі журналіста як особистості, унікального індивіда та змісту його діяльності у засобах масової комунікації. Як справедливо зауважує Й. Лось, «багато наукових зусиль потрібно, щоб наша журналістика, передовсім світоглядна публіцистика, одержала солідний орієнтаційний фундамент» [3, 7].

А оскільки мовну за своєю природою журналістську практику не можна по-справжньому зрозуміти поза вивченням і максимальним врахуванням усіх лінгвальних чинників, серед яких пропріальні є особливо помітними (щонайменше з огляду на те, що «кожна мова має мільйони, якщо не десятки мільйонів власних назв, які містять величезну інформацію і мають значне мовне навантаження» [4, 17] та постійно актуалізуються у різних сферах побутування мови, в т. ч. друкованих ЗМІ), варто тут окремо зосередитися на діалектиці об'єктивного і суб'єктивного, тобто, за міркуванням Г. В. Ф. Гегеля, на «осягненні суперечностей у їх єдності» [5, 213]. У ситуації, коли власне вітчизняна, «модерна філософія мови в Україні тільки формується» [6, 212], у лінгвістиці загалом і ономастиці зокрема превалює антропоцентричний (гумбольдтіанський)

підхід, де стрижневим є врахування різних аспектів зв'язку мови і особистості. Той факт, що в ономастичних студіях практично неможливо оминати, до прикладу, таких концептуальних, ключових позицій, як формування і розвиток ономасистеми; зв'язок ономастичного простору та континууму з культурними, ціннісними чинниками; ступінь участі людини в акті номінації; об'єкти / набір реалій, що онімізуються; причини, привід і мотив номінації; різноманітність способів ономастичної номінації; природне і штучне, стихійне і свідоме в ономастворенні; варіативність форм пропріативів як результатів номінації; вибір імені, ім'ятворчість; функціональне навантаження оніма у процесі комунікації і т. д., не тільки засвідчує, що «антропоцентричність в науках набуває характеру принципової тенденції» [7, 166], а й ще раз доводить міцне опертя ономастичних розвідок на діалектику як теорію розвитку всього сущого, «яка адекватно відображає його еволюцію у своїх законах, категоріях (як-от: розвиток, рух, зв'язок, взаємодія, відношення тощо. – Я.Ш.) та принципах» [5, 213]. Тому актуальним і в ономастиці вважаємо тлумачення розвитку (закономірної якісної зміни матеріальних та ідеальних об'єктів) як вищої форми руху – будь-якої зміни, внутрішньо пов'язаної єдності буття й небуття, «тотожності й відмінності, стабільності й плинності, того, що зникає, з тим, що з'являється» [5, 213]. Крім цього, як ми вже згадали, окремим фундаментальним поняттям / ще однією категорією є роль людини як суб'єкта і об'єкта в динамічному та статичному аспектах ономастичної номінації: «людина є не тільки єдиною істотою, яка найменує, а й єдиним у світі об'єктом, здатним до самонайменування» [8, 17].

Отже, такий підхід, на наше переконання, є засадничим і в з'ясуванні діалектики об'єктивного і суб'єктивного на рівні ономастики друкованого медіамовлення. Як вихідне й обов'язкове тут положення розглядаємо розуміння Вільгельмом фон Гумбольдтом діалектики мови як сукупності суперечливих властивостей / невіршуваних протиріч,

тобто антиномій [9, 58–60], котрі, припускаємо, так чи інакше простежуються на її пропріальному рівні у вигляді суперечностей, зумовлених природою мови як суб'єктивного явища відносно позначуваних реалій (знакова природа мови) та її об'єктивністю відносно окремого носія (сутність мовлення як часткового індивідуального вияву мови). З урахуванням ще й ономастичних методологічних рекомендацій Ю. О. Карпенка – досліджувати, розкривати саме «глибинну сутність явищ», не переоцінюючи, точніше, не надаючи «аж такої вирішально-першорядної ваги» термінологічним і класифікаційним питанням, «при всій їх істотності», аналізувати оніми «у складі тексту і в усій їх сукупності» [10, 13, 15] – та на основі аналізу емпіричного матеріалу, дібраного з українських суспільно-політичних видань «Експрес» (Е.), «Коментарі» (К.), «Post Поступ» (П.), «Український тиждень» (У. т.) 2012/2013 рр., висловимо деякі міркування щодо зазначеної проблеми.

Виявлена В. фон Гумбольдтом антиномія мови і мислення засвідчує не лише нерозривну єдність мови і мислення (воно без мови неможливе, оскільки мова є субстратом абстрактного мислення та «категоріальної» свідомості [11, 30]), а й своєрідну обмеженість мислення вже наявними у мові окресленнями понять, що своєю чергою зумовлює бажання індивіда вийти за межі узуальних одиниць, готових понять / слів. Це невирішене протиріччя знаходить підтвердження й в ономастиці медіатвору. Без перебільшення тисячі загальномовних пропріативів різних розрядів (вітоніми, топоніми, прагматоніми, ідеоніми, ергоніми, космоніми) активно задіяні у втіленні журналістського осмислення сучасних реалій.

До прикладу, порівняємо ономастикони (деякі одиниці подаємо разом із характерними, постійно відтворюваними у їхньому складі чи обов'язковими у відповідному контексті, індикаторами, детермінативами) кількох різних за тематикою текстів: апостол Іван, апостол Петро / Петро, апостол Яків, Африка, базиліка Санта-Марія Маджоре, Бен Гуріон (прем'єр-міністр Ізраїлю, одноіменний тель-авівський аеропорт), Біблія / Святе Письмо, Благодатний вогонь, Бог, Богдан / син Божий Богдан, Вірменська Апостольська Церква / Вірменська Церква, Віфлеєм, Віфлеємська зірка, Воскресіння, Гана (держава), Галілейське море, гора Блаженств, Голгофа, Грецька Православна Церква, грот Благовіщення, грот Молочної родини, Діва Марія / Марія, Ефіопська Церква, Євангеліє, Єрусалим, Ізраїль, Ісус Христос / Ісус / Христос / Син Божий / Спаситель, Йордан (річка), Йорданія, Йосип, Канна Галілейська (місто), камінь Помазання, каплиця Вознесіння, Коптська Церква, Кувукля (місце сходження Благодатного вогню) Мертве море, Нагірна проповідь, Назарет, Оливкова гора, Палестина, Поле Пастушків (місце, «де ангел

Господній розповів пастушкам про народження Ісуса»), Рим, Римо-Католицька Церква / Католицька Церква, Світовий океан, Свята Родина, Середземне море, Свята земля, Сирійська Церква, Стіна плачу, Страсна п'ятниця, Таємна Вечеря / Вечеря, Табха («місце, де Христос примножив хліб та рибу»), Фавор (гора), храм Гробу Господнього, храм Преображення, Хресна дорога, церква Благовіщення Діви Марії / церква Благовіщення, церква «Піючого когута» / святого Петра, церква «Поля Пастушків», церква святих Сходів, церква святої Катерини та Різдва Христового / церква Різдва, церква Первенства Петра, церква Таїнства шлюбу, отець Роман Тереховський (Куфрик Б. У гості на землю Ісуса // Е. – 2013. – № 48 (6930). – С. 1, 10);

Адміністрація Президента, Банкова, Башар Асад / Асад, Верховна Рада / ВР, Віктор Янукович, «Єдина соціальна мережа» (громадська організація), Конституція України / Констиитуція / Основний закон, Конституційна асамблея, Конституційний Суд, «Креавіта» (громадська організація), Лета / канути в Лету, Леонід Кравчук / Леонід Макарівч, Україна, Марина Ставніччук, Олександр Лукашенко, Олена Шингарьова, ООН, Сирія, Харків (Малишко І. Чим загрожують ігри з Конституцією // К. – № 12 (349). – 2013. – С. 3);

Адольф Гітлер, Аксаков, Олександр Пушкін / Олександр Сергійович, «Боже, царя храни», Берія, брати Стругацькі, Гібралтар, Гоголь / українець Гоголь, Герцен, Григорій Лепс (співак), Діккенс, Джугашвілі / грузин Джугашвілі, Достоевський, Європа, Єрусалим, імперія Романових, «Інтернаціонал» (назва пісні), Кавказ, Космос, Ніколай I, Люба Успенська (співачка), «Люблю грозу в началі мая» (назва літ.-худ. твору), Митний союз, Москва, Некрасов, Пастернак, Перша світова (війна), Рим, Російська імперія, Росія, РФ, «Россия и Запад» (назва літ.-худ. твору), «Русській мір», Салтиков-Щедрін, Сибір, СРСР / Союз Радянських Соціалістичних Республік, Сулов, Татарстан, Толстой, «Умом Россию не понять» (назва літ.-худ. твору), Федір Тютчев / Тютчев, Чехов, Gtringstrabe та Himmelerplatz (урбаноніми: назви вулиці та площі, на розі яких був пам'ятник Гітлеру) (Макаров Ю. Експансивна безперервність // У. т. – 2013. – № 14 (282). – С. 24–27).

Подані вище приклади ономавжитку ілюструють як широкий набір онімізованих у мові матеріальних та ідеальних об'єктів буття, багатство й потенціал узуальних пропріативів, так і прагнення мовців вийти за межі узусу, про що свідчить зокрема варіювання одиниць. Завжди індивідуальною (хоча й частково пояснюваною позатекстовими і текстовими чинниками – авторське завдання, осмислювана реальність і т. ін.) є мотивація у виборі між офіційними і неофіційними формами, розлогими і компресійними, реальними і переосмислени-

ми на основі метонімії та метафоризації, нейтральними і емоційно маркованими пропріативами тощо. Суб'єктивне виявляється як у пріоритетному застосуванні одного з узуальних варіантів оніма / онімоформули, так і в одночасному включенні у текст інших номінацій того самого об'єкта – одноіменність (Олександр Лукашенко / Лукашенко / останній диктатор Європи; Росія / РФ / СРСР / Проект в межах сакральної держави; Сталін / грузин Джугашвілі / вусатий диктатор; Ізраїль / Свята земля / земля Ісуса та под.), що по суті може сприйматися як ситуативна синонімія. До речі, проблема вибору на апелятивному і пропріальному матеріалі, як доводять ономасти, вирішується по-різному: загальна назва добирається із синонімічного ряду переважно зі стилістичною метою, власна – при потребі окреслення нового об'єкта з інших (трансонімізація) або конструюється заново з наявних уже в мові елементів, і головне – «після того, як здійснився акт номінації, жодна синонімія неможлива» [8, 18]. Оскільки медіатекст, незважаючи на тісний зв'язок саме з конкретною реальністю, – завжди суб'єктивне відображення об'єктивної дійсності, зазначена закономірність у ньому виявляється не так однозначно. При цьому актуальними залишаються причиново-наслідкові відношення, «коли ім'я – наслідок відомого стану речей, характерних для певної ономастичної ситуації, в якій об'єкт практично не може бути названим ніяк інакше» [8, 18, 19]. Тому цілком умотивованими і зрозумілими можна вважати взаємозамінні, взаємозумовлені у тексті варіанти на зразок Російська імперія / Союз Радянських Соціалістичних Республік / РФ, Росія / Проект в межах сакральної держави, СРСР / тимчасова форма існування Росії та контекстуально контрарні, ситуативні антонімічні одиниці, як-от: з одного боку – країна Герцена, Чехова і братів Стругацьких, а з іншого – країна Ніколая I, Берії та Сулова чи полярні у творі Чехов і Григорій Лепс, Люба Успенська (У. т. – 2013. – № 14 (282). – С. 25).

Хоча вибір пропріатива у процесі журналістського опрацювання позамовних реалій може здійснюватися між різнотипними одиницями, як-от: гіпокористиками (Ганя, Юля), квалітативами (Вітьок, Юлька), повними й неповними формулами (Юлія Володимирівна Тимошенко / Юлія Володимирівна / Юлія Тимошенко / Тимошенко), прізвиськами і прізвиськами (Допкін / Допа, Кернес / Гепа), офіційними й перифрастичними образними (СРСР / Верхня Вольта з ядерними ракетами / імперія зла, Москва / третій Рим) та під впливом багатьох чинників (макротеми, форми її розгортання, аудиторного спрямування тощо), він (вибір) апіорі суб'єктивний і в публіцистичному мовленні має значно менше обмежень, ніж в офіційно-діловому чи науковому.

Усе, що стосується невіршуваного протиріччя мови і мислення, тісно пов'язане з антиномією об'єктивного і суб'єктивного в мові : будучи стосов-

но пізнаваного суб'єктивною, мова відносно людини об'єктивна. Загальнолюдське надбання, мова належить також й окремому індивіду як одному з багатьох, очевидно, обмежуючи його, і водночас «переходячи від всього обмеженого індивідуального до всеохопного буття (мова – Я. III.), стає великим засобом перетворення суб'єктивного в об'єктивне» (курсив наш – Я. III.) [9, 59]. Яскравим свідченням такого процесу є фразеологізація пропріативів та їх функціонування, зокрема у друкованому медіамовленні, як однолексемних «крилатих» одиниць і часто на правах апелятивів (альфонс, Апокаліпсис, Аркадія, Бахус, Вавилон, Гамлет, Герострат, гідра, Гіменей, Голгофа, Д'Артаньян, донжуан, Каїн, Кирпа-Гнучкошиєнков, Колумб, клондайк, Мельпомена, Одісей, Попелюшка, Прометей, Рубікон, Фауст, Феміда, Фенікс, Фігаро, Фортуна, хам, Харон, Цербер, Юда тощо) чи у складі сполук (барон Мюнхгаузен, відкрити Америку, віщій Боян, за часів Адама, іти на Голгофу, Каїн і Авель, Карфаген мусить бути зруйнований, коні Апокаліпсису, Ломикамінь, Медуза Горгона / голова Медузи / погляд Медузи, перейти Рубікон, попіл Клааса б'є в серце, секрет Полішинеля, скринька Пандори, ставати в позу Катона та ін.). Процес трансформації суб'єктивного (одиночного, контекстуально обмеженого) в об'єктивне (загальномовне) постійний, що, на нашу думку, доводить активне вживання у медіатекстах і поза їхніми межами майже фразеологізованих найменувань на зразок: Майдан, Нова Європа, Печерський суд, Русській мір, Сім'я, Чорнобиль. Шанси і ступінь закріплення узуального статусу за пропріативом залежить і від значущості, важливості для соціуму онімізованої реалії, і від довговічності поймаєного об'єкта, і від влучності (вмотивованості, оптимальності, адекватності) самого окреслення. Так, наприклад, антропонім Андрій Слюсарчук (псевдолікар, псевдопрофесор) дістав у журналістському мовленні промовисті відповідники Доктор Пі і Доктор Смерть (Е. – 2013. – № 46. (6926). – С. 2, 12), тривалість функціонування яких, припускаємо, може обмежитися періодом активного зацікавлення суспільства і ЗМІ відповідною справою.

Те, що мова є чимось постійним і водночас мінливим, тобто не раз і назавжди готовим матеріалом, який можна засвоїти сповна: «вічно відроджується за певними законами» [9, 60], становить ще одну віддзеркалену в ономастиці медіамовлення антиномію мови як діяльності і як продукту діяльності. Об'єктивні стосовно конкретного автора як індивіда пропріативні ресурси у його мовленнєвій практиці виявляються вже як суб'єктивне: набувають смислу, конкретизуються, трансформуються і т. ін. Пор.: «Небажання політичного класу, значної частини інтелігенції та експертного середовища посправжньому обстоювати національні інтереси, прагнення вирішувати навіть найпринциповіше

питання домовленостями з тими, хто не хоче в Україні ніякої України, зумовили радянсько-російський характер того, що в нас називається державою. А ця держава підозріло нагадує сусідню, виступаючи чимось на зразок її паралельного варіанту, такої собі *Росії-2*» (Лосев І. Компроміс чи капітуляція? // У. т. – 2013. – № 17, 18 (285 – 286). – С. 22); «*Захід* – наше майбутнє без нас. Ми для *Заходу* – його далеке минуле. Тому він і бачить нас наскрізь, а ми його – через каламутну призму нашого відставання» (Стріляний А. Держ- і само- // К. – 2013. – № 2 (340). – С. 3); «Книжки Спажуга і Чередниченка – це справжній гімн у стилі гімнів Кім Ір Сену. Це «Тисяча й одна ніч» невтомної праці президента на благо України, чії «поступки... богоугодны и благооткровенны», а «имя созидательное!» (Юзьо Обсерватор. Національні обсервації: Наш Халіфат // П. – 2013. – № 3 (74). – С. 5).

Хоча весь журналістський ономавжиток, вважаємо, співвідносний з категорією суб'єктивного (мова як ціле відрізняється від окремих актів мовленнєвої діяльності – антиномія мови і мовлення), узуальне у ньому більше корелює з об'єктивним, а оказіональне – з суб'єктивним. Яскравими й очевидними виявами цього є індивідуально-авторські номінації на зразок Великий Китайський Конвеєр Покори, Незадоволення і Страху (П. – 2013. – № 3 (74). – С. 11); варіант Юценко-2 (Катеринчук) (У. т. – 2013. – № 15 (283). – С. 17); Вусатий «ефективний менеджер» (Сталін) (У. т. – 2013. – № 13 (282). – С. 11); закон Ка-Ка / закон Колесніченка-Ківалова (У. т. – 2013. – № 14 (282). – С. 14); «Залізний кулак», «Робот-президент», «Сліди ведуть у Межигір'я», «Таємниця золотого унітаза», «Сімейка донецьких Адамсів», «Зомбі з териконів» (вигадані назви ненаписаних книжок) (П. – 2013. – № 3 (74). – С. 5); Колос на вуглеводневих ногах (Росія) (К. – 2013. – № 1 (339). – С. 17); країна Безглуздя (сучасна Україна) (П. – 2012. – № 6 (67). – С. 4); партія одного регіону (Партія регіонів) (П. – 2012. – № 6 (67). – С. 11); продукт РУІна (радянська / реєстрова українська інтелігенція) (У. т. – 2012. – № 46 (263). – С. 51); серіал «Красунчики-мазунчики на українській політичній арені» (У. т. – 2013. – № 15 (283). – С. 17); Той, хто там, нагорі (Бог) (У. т. – 2013. – № 13 (282). – С. 11); «український Мойсей» (Юценко), (У. т. – 2013. – № 15 (283). – С. 17); Халіфат від Могильова (сучасний Крим) (У. т. – 2013. – № 13 (282). – С. 22); ЧМО: Человек Много Обещающий (П. – 2013. – № 3 (74). – С. 5); Шуф і Кал / Шуфрич і Калесніченка (П. – 2012. – № 10 (71). – С. 13) тощо. Як переконаємося, автори не задовольняються пасивною роллю, а, спираючись на готовий фонд, виступають активними ім'ятворцями у сфері ономастичної номінації.

Діалектика об'єктивного і суб'єктивного виявляється й на рівні ідеонімів – заголовків журна-

лістських творів. Об'єктивна потреба дібрати назву тексту, яка у більшості випадків є традиційно необхідним (темовидільним, контактним і т. ін.), а тому закономірним і передбачуваним компонентом архітектоніки вербального твору, зумовлює актуалізацію в друкованому медіамовленні цілком оригінальних, неповторних пропріативів. Прикметно, що у будь-яких конфігураціях (за фонетичними, лексичними, граматичними тощо особливостями) ці найменування конструюються суб'єктом, репрезентують його мовну особистість, авторське «я». Навіть у випадках застосування різноманітних готових одиниць, що функціонують уже як добре знані носіям мови (висловлювання, назви літературних творів, кінострічок тощо), заголовок – завжди результат (і, до речі, тут не суттєво – вдалих чи ні) переосмислення, ономастичності окремого індивіда, нетотожний мотиваційній основі пропріатив – факт мовлення, що має сенс лише у зв'язку з конкретним, «своїм», текстом. Пор.: «Ати-бати, хто йде у солдати? 1 квітня стартував весняний призов до армії» (Е. – 2013. – № 37 (6889). – С. 14); «Над гніздом зозулі. Чому в українських психіатричних лікарнях не надають адекватної допомоги» (У. т. – 2013. – № 10 (278). – С. 20); «Посли власної волі. Дипломатичний корпус України – найавтономніший елемент державної управлінської машини» (К. – 2013. – № 10 (347). – С. 9); «Приборкання норавливих» (У. т. – 2013. – № 11 (279). – С. 6); «Пригоди італійки в Україні, або Велкам ту Юкрейн» (П. – 2012. – № 4 (65). – С. 20); «У «регіональний» бій ідуть одні старики» (К. – 2013. – № 13 (350). – С. 4); «Хто був ніким, той став нічим. Влада втратила не тільки довіру, а й повагу своїх співгромадян» (К. – 2013. – № 11 (348). – С. 12).

Ці та інші зразки друкованої медійної ономастики підтверджують і невирішені протиріччя, що зумовлені здатністю мови постійно змінюватися і водночас залишатися стабільною, добре структурованою системою (антиномія стабільності та динамічності мови); належати всім і кожному зокрема (антиномія цілого і одиничного); бути витвором усього народу й окремих особистостей (антиномія індивідуального і колективного в мові: «мова виражає світогляд окремої людини; але людина завжди залежить від народу, якому належить» [9, 60]). Безсумнівно, застосування у медіатворах пропріальних ресурсів мотивоване індивідуальністю мовця (його культуромовним рівнем, світоглядними позиціями, ерудованістю) та є виразною ознакою ідіостилю (напр., авторів аналізованих творів – Юрія Винничука, Ігоря Лосєва, Юрія Макарова, Анатолія Стріляного та ін.), однак це не заперечує того, як точно висловився Ю. Карпенко, що автор «навіть з найбагатшим «дійовим словником», будуючи (...) текст, у тому числі й за допомогою ономастичних одиниць, виходить за межі мовних закономірностей і закономірностей жанрових, які детер-

мінуються на рівні структурно-семантичної організації тексту і на рівні його родових та власне жанрових універсалій» [10, 16].

Поняття об'єктивного і суб'єктивного у мові, в т. ч. і на її онімному рівні, як доводить і залучений емпіричний матеріал, не можна кваліфікувати ні як позитивне (перше), ні як негативне (друге). (Хоча, наприклад, Л. Булаховський, висловлюючись про «ідеалістичну» концепцію В. фон Гумбольдта та критикуючи одне з положень – антиномію розуміння і нерозуміння у мовній взаємодії спілкуювальників, характеризує «суб'єктивні моменти» в мові як «роз'єднуючі» й такі, що своєю силою не можуть дорівнювати тому, «що властиве їй (мові – Я. Ш.) як (...) загальнообов'язковій, загальнозначимій для колективів» [12, 31].) Тому й до відповідних виявів журналістської мовленнєвої діяльності замість об'єктивне / суб'єктивне (висвітлення, ставлення і т. ін.) краще, на нашу думку, застосовувати окреслення правдиве / неправдиве, упереджене / неупереджене, тенденційне / нетенденційне, істинне / неістинне тощо.

Сенс діалектики об'єктивного і суб'єктивного в ономастиці медіамовлення, як перекоуємося, викристалізовується у зв'язку з іншими філософськими, мовознавчими категоріями (закономірного і випадкового, загального і одиничного, дійсного і можливого, динамічного і статичного тощо) та полягає в тому, що об'єктивне і суб'єктивне як водночас і контрарні, і комплементарні поняття, котрі не взаємовиключають, а доповнюють одне одного, є відображенням багатьох мовних суперечностей у їх єдності. Отже, антиномія об'єктивного і суб'єктивного за своєю природою не може мати якогось остаточного вирішення, як не може мати однозначної відповіді й саме питання про вияв цих категорій у мові загалом і ономастиці друкованого медіамовлення зокрема.

1. *Здоровега В. Й.* Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

2. *Москаленко А. З.* Теорія журналістики : підручник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 336 с.

3. *Лось Й. Д.* Публіцистика й тенденції розвитку світу : навч. посіб. : у 2 ч. / Й. Лось. – Львів : ПАІС, 2008. – Ч. 1. – 376 с.

4. *Карпенко Ю. О.* Ономастичні міркування / Ю. О. Карпенко // Записки з ономастики : зб. наук. пр. / [відп. ред. Ю. О. Карпенко]. – О. : Астропринт, 2005. – Вип. 9. – С. 11–17.

5. *Філософія* : навч. посіб. / Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко та ін. ; [за ред. І. Ф. Надольного]. – К. : Вікар, 2006. – 534 с.

6. *Бацевич Ф. С.* Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень : підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2008. – 240 с.

7. *Карпенко О. Ю.* Когнітивні аспекти функціонування сучасної антропоніміки : рецензія / О. Ю. Карпенко, Г. В. Ходоренко // Записки з ономастики = Opera in onomastica : зб. наук. пр. / [ред. кол. : О. Ю. Карпенко (відп. ред.) та ін.]. – О. : Астропринт, 2012. – Вип. 15 = Fascillum 15. – С. 164–168.

8. *Теория и методика ономастических исследований* / А. В. Суперанская, В. Э. Сталтмане, Н. В. Подольская, А. Х. Султанов. – М. : Наука, 1986. – 256 с.

9. *Березин Ф. М.* История лингвистических учений / Ф. М. Березин. – М. : Высшая школа, 1975. – 304 с.

10. *Карпенко Ю. О.* Літературна ономастика Ліни Костенко : монографія / Ю. О. Карпенко, М. Р. Мельник. – О. : Астропринт, 2004. – 216 с.

11. *Лурия А. Р.* Язык и сознание / А. Р. Лурия. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1979. – 320 с.

12. *Булаховський Л. А.* Нариси з загального мовознавства / Л. А. Булаховський. – К. : Рад. школа, 1955. – 248 с.

Подано до редакції 17. 09. 2013 р.

Shebeshtyan Yaroslava. Dialectics of objective and subjective in onomatology of print media language.

The article examines the certain features of subjective and objective dialectics in onomatology of print media language due to other philosophical categories and antinomy of language.

Keywords: antinomy, dialectics, objective, subjective, onym, onomatology of media language.

Шебештян Я. М. Диалектика объективного и субъективного в ономастике печатной медиаречи.

В статье рассмотрено некоторые особенности диалектики объективного и субъективного в ономастике медиаречи в связи с другими философскими категориями и антиномиями языка.

Ключевые слова: антиномия, диалектика, объективное, субъективное, оним, ономастика медиаречи.